

търговията била непрекъсната, ще да е имало, освенъ рабошитѣ, и черковно писмо-четмо или нѣкакви писмени знаци. Освенъ това, събуденото село се е намирало между три манастири — Присовски, Килифарски и Плаковски, които лежатъ на близко разстояние отъ него. Знаемъ, обаче, че и тритѣ тѣзи манастири къмъ срѣдата на 17 столѣтие (1643 г.) били изгорени, разсипани и монаситѣ имъ разгонени. По тази причина не се е запазило непрекъснато предаване на духовенъ животъ другояче, освенъ чрезъ устни спомени и разкази. Откакъ населението се прибрало въ Плаково, вече се откриватъ сигурни белези за грамотностъ и християнска култура. Съ закрепването на Плаково възстановяватъ се и околнитѣ манастири, въ архивитѣ на които четемъ разни бележки и сведения за грамотни лица отъ Плаково и отъ Мариино.

При разглеждане на смѣткитѣ въ Плаковския манастиръ отъ 1841 до 1867 г. отъ Плаково се срещатъ доста дарители. Такива били Велю и Кънчо, Георги Бояджиевъ, Недю, Кръстю и Рашко Радославови, Цаню Недевъ, Недю Кръстевъ, Иванъ Петковъ, Бончо и Кръстю. Плаковската община внесла веднажъ 5500 гроша и втори пжтъ 1120 гроша. Смѣткитѣ на манастира били завѣржавани отъ плаковчанитѣ Нейко Колевъ Блюдото и Стоянъ К. Недевски.

Всичко това свидетелствува, че въ Плаково следъ 180 години отъ основаването му е кипѣлъ духовенъ и стопански животъ. Много кжши се издигнали, забогатѣли съ голѣми имоти и стада. Главни хаджии и чорбаджии били *Стоянъ Поповъ, Цоню Стайковъ, Коста Рашковъ*. Последниятъ билъ сждебенъ заседатель въ турския сждъ. Застѣпвалъ се много за бунтовницитѣ. Турцитѣ го обвинили и осждили, но султанта го помилвалъ. Поклоници съ голѣма почитъ бивали изпращани за Иерусалимъ, за Св. Гора, Рилския манастиръ и се посрещали съ тържества и трапези, подаръци и т. н.

Нуждно е да забележимъ, че отъ 1820 година почти всички кметове въ Плаково били грамотни, учили въ килийно училище.

Дружественъ животъ

Дружествениятъ животъ въ селото наново се засилва въ последнитѣ години подъ ржководството на учителитѣ Йосифъ Димитровъ, Сава Из. Поповъ и др. Новооснованото читалище „Просвѣта“ подъ ржководството на своя първи председателъ Йосифъ Димитровъ урежда всѣка срѣда и сжбота вечерни сказки и четения. Будната младежъ на Плаково редовно и масово посещава тѣзи сказки. Тя бързо подкрепи читалището, кооперацията и съзна нуждата отъ основаването на